

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Epistola Sanctae Radegvndis Ad Episcopos. Hanc initio institutae
congregationis sua, pro eius tutela & stabilitate scripsit, Concilioque
Turonensi confirmandam absens obtulit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

EPISTOLA
S A N C T Æ R A D E G V N D I S
A D E P I S C O P O S.

Hanc initio institutæ congregationis suæ, pro eius tutela
& stabilitate scripsit, Concilioque Turonensi
confirmandam absens obtulit.

*Dominis sanctis, & apostolica sede dignissimis in Christo patribus,
omnibus episcopis Radegundis peccatrix.*

Greg. Tur.
lib. 9. c. 42.

CONGRVAE prouisionis tunc roboraliter ad effectum
tendit exordium, cum generalibus patribus, medicis,
ac pastoribus, ouilis sibi commissi causa auribus tra-
ditur, eorumque sensibus commendatur, quorum parti-
cipatio de caritate consilium, de potestate suffragium,
de oratione ministrare poterit interuentum. Et quoniam
olim vinclis laicalibus absoluta, diuina prouidente & in-
spirante clementia, ad religionis normam visa sum voluntarie
duce Christo translata; ac pronæ mentis studio cogi-
tans etiam de aliarum profectibus, ut annuente Domino
mea desideria efficerentur reliquis profutura, instituente
atque remunerante præcellentissimo domino rege Clo-
thario, monasterium puellarum Piætua vrbe constitui,
conditumque, quantum mihi munificentia regalis est lar-
gita, facta donatione dotaui. Insuper congregationi per
me Christo præstante collectæ regulam, sub qua sancta
Cæfaria deguit, quam solicitude beati Cæfarii antistitis
Arelatenfis ex institutione sanctorum patrum conuenien-
ter collegit, adsciu*i*. Cui consentientibus beatissimis & hu-
ius ciuitatis, & reliquis pontificibus, electione etiam no-
stræ congregationis, dominam & sororem meam Agne-
tem, quam ab ineunte ætate loco filiæ colui & eduxi, ab-
batissam institui, ac me post Deum eius ordinationi regu-
lariter obedituram commisi. Cuique formam apostoli-
cam obseruantes, tam ego, quam sorores, de substantia
terrena qua possidere videbamur, factis chartis tradidi-
mus, metu Ananiæ & Sapphiræ, in monasterio positæ ni-
hil proprium reseruantes. Sed quoniam incerta sunt hu-
manæ conditionis momenta vel tempora, quippe mundo

^{ANNO CHRISTI} 567. in finem currente, cum aliqui magis propriæ quam diuinæ cupiant voluntati seruire, zelo ducta Dei, hanc suggestionis meæ paginā heredibus apostolatus vestri in Christi nomine superstes porrigo vel deuota; & quia præfens non valui, quasi vestris prouoluta vestigiis, epistolæ vicarietate prosternor: coniurans per Patrem & Filium & Spiritum sanctum, ac diem tremendi iudicii, (sic repræsentatos vos non tyrannus oppugnet, sed legitimus rex coronet) vt si casu post meum obitum quæcumque persona, vellocie eiusdem pontifex, seu potestas principis, vel alius aliquis, quod nec fieri credimus, congregationem vel suau maleuolo, vel impulsu iudiciario perturbare tentauerit, aut regulam frangere, seu abbatissam alteram, quam sororem meam Agnetem, quam beatissimi Germani, præsentibus suis fratribus, benedictio consecrauit; aut ipsa congregatio, quod fieri non potest, habita murmuratione mutare contendenterit; vel quasdam dominationes in monasterio, vel rebus monasterii, quæcumque persona, vel pontifex loci, præter quas antecessores episcopi, aut alii me superstite habuerunt, nouo priuilegio quicunque affectare voluerit, aut extra regulam exinde regredi quis tentauerit, seu de rebus, quas in me præcellentissimus dominus Clotharius, vel præcellentissimi domini reges filii sui contulerunt, & ego ex eius præceptionis permisso monasterio tradidi possidendum, & per auctoritates præcellentissimorum domnorum regum Chariberti, Guntramni, Chilperici, & Sigeberti, cum sacramentali interpositione, & suarum manuum subscriptionibus obtainui confirmari: aut ex iis quæ alii pro animarum suarum remedio, vel sorores ibidem de rebus propriis contulerunt, aliquis princeps, aut pontifex, aut potens, aut de sororibus cuiuslibet persona, aut minuere, aut sibimet ad proprietatem reuocare sacrilego voto contenderit: ita vestram sanctitatem, successorumque vestrorum post Deum pro mea supplicatione, & Christi voluntate, offendens incurrat, vt sicut prædo & spoliator pauperum extra gratiam vestram habeatur, & nunquam de nostra regula, vel de rebus monasterii obsistentibus vobis imminuere valeat aliquid, aut mutare. Hoc etiam deprecans, vt cum Deus prædictam dominam sororem

Iiii ij

nostram Agnetem de s^eculo migrare voluerit, illa in loco eius abbatiss^a de nostra congregatione debeat ordinari, quæ Deo & ipsi placuerit, custodiens regulam, & nihil de proposito sanctitatis imminuat, & nunquam propria, aut cuiuscumque voluntas hoc præcipiat. Quod si, quod absit, contra Dei mandatum, & auctoritatem regum, aliquis de suprascriptis conditionibus, vobis coram Domino & sanctis eius precabiliter commendatis, agere, aut de persona, aut substantia minuere voluerit, aut memoratæ sorori meæ Agneti abbatissæ molestias aliquas inferre tentauerit, Dei & sanctæ crucis, & beatæ Mariae incurrat iudicium, & beatos confessores Hilarium & Martinum, quibus post Deum sorores meas tradidi defendendas, ipsos habeat contradictores & persecutores. Te quoque, beate pontifex, successoresque vestros coniuro & deprecor, vt vos, quos patronos in causa Dei diligenter adscisco, si quis, quod absit, extiterit, qui contra hæc aliquid moliri tentauerit, pro repellendo & confutando Dei hoste non pigate ad regem, ad quem eo tempore locus iste respexerit, vel ad Pictauam ciuitatem, pro re vobis ante Dominum commendata percurrere, & contra aliorum iniustitiam executores & defensores iustitiae elaborare, vt tale nefas nullomodo suis admitti temporibus rex patiatur catholicus, nec conuelli permittat, quod Dei, & mea, & regum ipsorum voluntate firmatum est. Simul etiam principes, quos Deus pro gubernatione populi post decepsum meum superesse præceperit, coniuro per regem cuius regni non erit finis, & ad cuius nutum regna consistunt, qui eis donauit ipsum viuere vel regnare, vt monasterium quod ex permisso & solatio dominorum regum, patris vel aui eorum, construxisse visum, & ordinasse regulariter vel dotaesse, sub sua tutione & sermone vna cum Agnete abbatiss^a iubeant gubernare, & a nullo neque supradictam abbatissam nostram, neque aliquid ad nostrum monasterium pertinens, molestari aut inquietari, vel exinde imminui, aut aliquid mutari permittant: sed magis pro Dei intuitu, vna cum domini episcopis, ipsi me supplicante coram redemptore gentium, sicut eis commendo, defensari iubeant & muniri: vt in cuius honore Dei famulas protegunt, cum defenso-

ANNO
CHRISTI
367.

ANNO CHRISTI 567. re pauperum , & sponso virginum perpetualiter æterno
socientur regno. Illud quoque vos sanctos pontifices , &
præcellentissimos domnos reges, & vniuersum populum
Christianum coniuro per fidem catholicam , in qua bapti-
zati estis, & ecclesias conferuatis, vt in basilica , quam in
sanctæ Mariæ dominicæ genitricis honorem cœpimus
ædificare , vbi etiam multæ sorores nostræ conditæ sunt
in requie , siue perfecta , siue imperfecta , cum me Deus de
hac luce migrare præceperit , corpusculum meum ibi de-
beat sepeliri. Quod si quis aliud inde voluerit , aut fieri
tentauerit , obtinente cruce Christi , & beata Maria , di-
uinam vltionem incurrat : & vobis intercurrentibus , in
loco ipsius basilicæ merear cum sororum congregatio
obtinere loculum sepulturæ. Et vt hæc supplicatio mea ,
quam manu propria subscripti , in vniuersalib[us] ecclesiæ ar-
chiuo seruetur , effusis cum lacrymis deprecor : quatenus
si contra improbos aliquos necessitas exegerit , vt vestra
defensione foror mea Agnes abbatissa , vel congregatio
eius , succurri sibi poposcerint , vestræ misericordia pia
consolatio opem pastorali solitudine subministret : nec
de me destitutas se proclament , quibus Deus præsidium
vestræ gratiæ præparauit. Illud vobis in omnibus ante
oculos reuocantes , per ipsum qui de cruce gloriofa Vir-
ginem suam genitricem beato Ioanni apostolo commen-
dauit , vt qualiter ab illo completum est Domini manda-
tum , sic sit apud vos , indigna & humiliis domnis meis ec-
clesiæ patribus & viris apostolicis quod commendo : quod
cum dignanter seruaueritis depositum , meritis participes ,
cuius impletis mandatum , apostolicum digne reperatis
exemplum.

S V B S C R I P T I O.

Ego Radegundis peccatrix huic institutioni a me factæ manu pro-
pria subscripti.

N O T Æ I A C O B I S I R M O N D I
S O C I E TAT I S I E S V.

[Epistola sanctæ Radegundis.] Non video quod tempus huic episto-
læ aptius congruat , quam Concilii II. Turonensis. Cum enim scri-
pta sit ad episcopos illos ipsos , (quod ex illorum rescripto patet)
qui Concilio Turonensi adfuerunt , verisimile est tum ad eos missam ,

cum yna essent in eo Concilio congregati. Qui hanc in longiora tempora differunt, & post annos 20. paulo ante obitum a sancta Radegunde scriptam volunt, præterquam quod a Gregorio Turonensi refelluntur, qui initio institutæ ab ea congregationis editam docet lib. 9. cap. 39. hoc etiam non animaduertunt, Euphronium episcopum (vt de ceteris qui vna rescribunt nihil dicam) ea tempora non attigisse, totoque amplius decennio sanctæ Radegundis obitum præuertisse.

² *Sub qua sancta Cæsaria deguit.*] Soror sancti Cæsarii; aut certe iunior altera, si degit legas. Duæ siquidem eiusdem nominis & munieris Cæsariæ fuerunt. Una sancti Cæsarii germana, quam Cæsarius frater condito a se monasterio abbatissam præfecit, eique regulam, sub qua cum suis viueret, instituit. Posterior altera, quæ priori, superstite adhuc Cæsario defunctæ, in abbatissæ munere succedit, vt auctor est Cyprianus in vita sancti Cæsarii, quam Cæsariæ huius rogatu composuit. Ab hac eadem Radegundis regulam Cæsarii, quam monasterio suo traderet, expetiit.

DECRETVM EPISCOPORVM, QVOD VSCEPTA BEATÆ RADEGVNDIS epistola conscripserunt.

Dominæ beatissimæ, & in Christo ecclesiæ filiæ Radegundi, Euphronus, Prætextatus, Germanus, Felix, Domitianus, Victorius, & Domnolus, episcopi.

Gregor.
Tur. lib. 9.
c. 39.

SO LICITA sunt iugiter circa genus humanum immensæ diuinitatis prouisura remedia, nec ab assiduitate beneficiorum suorum quocumque loco vel tempore videntur aliquando seiuncta; cum pius rerum arbiter tales in hereditate culturæ ecclesiasticæ personas vbique disseminat, quibus agrum eius intenta operatione fidei rastro colentibus, ad felicem centeni numeri redditum diuina temperie Christi seges valeat peruenire. Tantum igitur benignitatis eius se passim dispensatio profutura diffundit, vt illud nusquam deneget, quod prodesse multis agnoscit: quarum personarum exemplo sanctissimo, cum iudicaturus aduenerit, habeat in plurimis quod coronet. Itaque cum ipso catholicæ religionis exortu cœpissent Gallicanis in finibus venerandæ fidei primordia respirare, & adhuc ad paucorum notitiam tunc ineffabilia peruenissent Trinitatis dominicæ sacramenta; ne quid hic minus acquireret, quam in orbis circulo prædicantibus